

Chayette dou "botye a Tobi" lè patêjan dè Vevè è allintoua

Autor(en): **M.Y.**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **L'ami du patois : trimestriel romand**

Band (Jahr): **20 (1992)**

Heft 80

PDF erstellt am: **08.08.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-242876>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

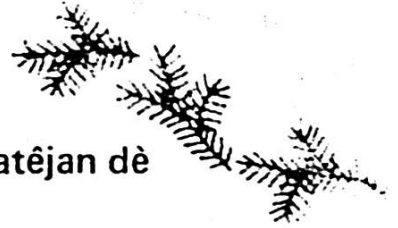
Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.



Pages vaudoises



CHAYETE DOU "BOTYE A TOBI" lè patêjan dè Vevè è allintoua



In chti dzoua dou 25 dè juyè 1992, lè ré d'on chèlà dza farmo tsô, no j'anonthè na tota bala dzornâ, na chayète po fîthâ le 30 tchim'anivèrchéro dè nouthron groupèmin. A chat'arè è demi, nouthron kâr de la méjon Remy dè Lojena irè a pou pri pyin. Nouthron prèjidan Dzojè Tsacho dèmandè ou chôfeu che l'avè na ràvoua dè chèkoi è lè badjè po la tsandzi. To le mondo irè inke a pâ Mma Jamolli. To d'on kou, rin mé dè prèjidan, ch'irè ètsapâ, cha Nannèta to t'in

pochyin keminhyivè a veri le byan di j'yè. In vuitin deché, delé, l'a yu ke tralenâvè din la dzèbe dou téléfone on tro pye yin in trin dè tchirâ Mma Jamolli po ch'intindre dre k'irè malâda.

Tinke nouthron prèjidan dè rètoua a chô dè pouè po no bayi le fu vè. A chat'arè karantè, to dè dà, nouthron kâr chè fâ on tsemin a travè la vela dè Vevà, pâchè to dré a la Toua è firè de la pâ dè Muthru, Velanàvoua, prou chur de la pâ dou Valè.

Sylvain, nouthron chôfeu chè prèjintè è no kouâ na bala chayète. Dzojè, to redyè d'îthre por on kou dèkouthè le volan, no kouâ la binvinyète, no chin ti chaluâ in rèya avoui lè j'invitâ è lè akonpanyin, hou ke l'an betâ le bredzon è le dzakiyon chon gayâ rèmarhyâ. A Aigle, nouthron kâr chè touâ chu la gôtse, chè betè a grèpi de la pâ dou "Col des Mosses" ou mitin de la vèrdyâ, ti tsalè è di vani.

Ouèt'arè karanta, no chin dza ou dèchu dou kol, yô toparè, lè ratè ou vintro, le dèdzounon no j'atindè ou Restotel Keller. Apri ke tsakon l'avè pu chè choladzi di duvè pâ, a nàrè on kâ, inke no rè in route de la pâ dè Tsathi-Dé, l'Intyamon, on pâchè to dré a Bullo, Riaz, Machin, Vuilin è rè a gôtse por arouvâ a Chorin a dji j'arè on kâ. Inke, on bi l'armayi, Djan Tornâre chè djin a no. Din chi galé velâdzo, a rinda le "Dzubyâ" no chin rèchu din la fabreka "Milco" pè Yôdo Roprâ, yon di katre frâre ke fan a veri to t'on trin

dè machinè to l'andzouar'è né. No chin j'ou farmo ateri pè to chin ke chè fabrekè din ha méjon. Apri avê fê le toua, no chin dèchindu on tro pye bâ, ou Chahyo di l'agrikul-teu po bère kartèta, to chin ofè pè la méjon "Milco". Midzoua è dji, èmoda du Chorin in pachin pè Malèché, le Tsathèlà. Kemin nouthron Dzojè dè prèjidan fâ tan bin lè tsoujè, no j'avan pâ dè pochyin d'avê la gardjèta chètse. Dzojè rèbetè a tsakon on véro chovinyi avoui la totse dè nouthron groupèmin è lè j'anâyè 1962-1992. Ora, cho-brâvè tyè mé a inpyâ hou galé véro avoui lè botoyè ke kotyè minbro l'avan j'ou la hyinthe dè prindre avoui là. Pâ fachilo dè vâchâ din hou piti véro chin toumâ, din na karyôla ke brinè deché, delé. L'ari fayu chè fére la man avoui dè l'ivouè dutrè dzoua dèvan.

To d'on kou, Dzojè inpunyè le mikrô po no fére a konyèthre ha bala kotse de la Yanne, yô k'irè pyantâ din chon dzouno tin, in chè bayin a chyin dè rin no dre chu lè routhèri ke fajan din ti hou velâdzo.

Midzoua karanta, no j'arouvin ou Kpafé dou Lion d'Ouâ, a Chuvri yô la chouye dè midzoua no j'atindê, ma dèvan dè no j'infatâ din la châla, no j'an j'ou dré a na foto dè famiye rintyè po betâ in vayà lè bredzon è dzakiyon, chuto dè nouthron viche-prèjidan Michel Savary k'èthrenâvè cha bala vithîre ke n'in fajé on vretâbyo chinyà, bravo Michel. Piti a piti tsakon trèvè chon lin. A la trâbya d'anâ, di duvè pâ dou prèjidan è cha dâthe prênnyon pyèthe nouthron minbro fondeu, minbro d'anâ, mantinyâre Rémon Chudan é cha grahyâja Gi-Gi, Pyéro Portsè è Hélène Gigax dè Lojena ke rèprèjinton l'achochyachyon kantonale di j'èmi dou paté Vôdoâ, Fanfouè Lambelet dè Puidà, prèjidan de l'amikale di patèjan dè Savegny-Fori. Dèkouthè Nannèta, chè trâvè Ferdinan Rê è ch'n'âpâja dè Remon ke rèprèjinton le kâ di "Yèrdza" de la Yanna, on tro pye yin chè trovâvè Djan Tornâre, mantinyâre dè Chorin ou non de la chochyètâ kantonale di j'èmi dou paté fribordzè è po fourni Djan Mâryè Monâ po rèprèjintâ "Lè Takounè", lè patèjan de la Vevèje.

Dèvan dè fére anâ a on to bon goutâ ke no j'atindè, nouthron prèjidan pâchè in rèyuva du 1962 a tank'ora la ya dè nouthron groupèmin. Dinche, tsakon pou chè dècharâ è medzi a cha fan tantyè k'arouvichè le kâ di "Yèrdza" ridji pè Dominique Oberson. Di tsantèri farmo chuti k'âmon tsantâ chuto di bi tsan in paté. Le tin dè rèprindre lou cho-hyo a hou tsantèri po ke nouthron prèjidan bayichè la parola a ti hou ke chon outoua de la trâbya d'anâ. Di fèlichitachyon è di j'inkoradzèmin châyon dè totè pâ po ke le "Botyè a Tobi" pouèchè fére tsèvanthe. Nouthron minbro fondeu Rémon Chudan

l'a drê li a on fyé kou dè tsapi po to chin ke l'a fê è bayi dè totè pâ po nouthron bi patê.

Ora ke lè "Yèrdza" chè chon dècharâ è ke l'an rèprè lou chohyo, l'i van dè lou balè vouê po youre avoui "la tchivra a Moncheu l'inkourâ è le bok a Pyéro". Lè "Yèrdza", pâ le bok, chon j'ou ahyamâ a chubré.

Ma toparè, l'è dza chi j'àrè è demi, no fô rapèrtchi to chi bi mondo è chè betâ chu le tsemin dou rêtoua. On rêtoua ke chè fê pèrmi di rèkathalâyè tèrubbyè, le mikrô dou kâr l'è pâ choabrâ grantin badé, n'in da dutrè ke chè tsèrvunyivan po l'inpunyi, irè a chi ke pové rakontâ lè pye grôchè kemin lè pye fènè.

Nouthr'n'èmi Henri Thorin l'a djuchto j'ou la tsanthe dè yètâ le mikrô intrè dou "vitz" po rèmarhyâ lè j'organijateu dè chi 30 tchim'anivèrchéro ke pou chè markâ de na pèra byantse.

Kemin le tsemin dou rêtoua irè tru kour po vudji le richto di botoyè, nouthron kâr l'a du rèvinyi in d'arê du Atalin tantyè a Bochenin, pachâ pè Tsathi via Blonay po trèpojâ Fanfouè Lambelet è cha Tréjèta dri dèvan la pouârta dè lou bintsè.

Po tsouyi le bi bredzon a nouthron vice-prèjidan, li achebin avoui cha dàthe no l'è j'an trèpojâ ou pi di j'ègrâ dè lou karâye.

To dè dà, no j'arouvin a Vevè chu la pyèthe dou Martchi outoua dè chat'àrè è demi. Nouthron prèjidan to redyè è dzoyâ kouâ a tsakon on bon rêtoua intche-li.

Na tota bala chayête, yô le dzouyo è l'amihyâ chè ch'iran djin po fîthâ lè 30 t'an dè nouthron groupèmin 1962-1992.

M. Y.

